

CRNA GORA
SKUPŠTINA
Odbor za ljudska prava i slobode
Broj: 23-3/15-8/6
EPA 844 XXV
Podgorica, 17. jun 2015. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore sa 53. i nastavka 53. sjednice, održanih 11. i 17. juna 2015. godine podnosi Skupštini

IZVJEŠTAJ
O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O ZABRANI DISKRIMINACIJE LICA SA
INVALIDITETOM, koji je podnijela Vlada Crne Gore

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, kao matični odbor, na 53. i nastavku 53. sjednice, održanim 11. i 17. juna 2015. godine razmotrio je PREDLOG ZAKONA O ZABRANI DISKRIMINACIJE LICA SA INVALIDITETOM, koji je podnijela Vlada Crne Gore.

Cijeneći važnost saradnje subjekata koji se bave zaštitom prava osoba sa invaliditetom i potrebu da se na što kvalitetniji način reguliše ova oblast, na sjednici Odbora, pored predstavnika predlagača, po pozivu, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, učestvovali su sekretar Savjeta za zaštitu od diskriminacije-savjetnik predsjednika Vlade Crne Gore, predstavnici međunarodnih organizacija sa sjedištem u Crnoj Gori i predstavnici nevladinih organizacija koje se bave zaštitom prava osoba sa invaliditetom.

Predstavnik predlagača, ministar za ljudska i manjinska prava dr Suad Numanović je obrazložio Predlog zakona navodeći da je osnovni razlog za donošenje Zakona potreba za usaglašavanjem zakonske regulative, posebno sa izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije iz 2014. godine, kao i evropskim zakonodavstvom. Naglasio je da je kao kompromisno rješenje prihvaćeno da ovaj Predlog zakona u ovom momentu bude razmatran u ovoj formi. Od oblika diskriminacije koji su utvrđeni ovim zakonom, posebno je izdvojio govor mržnje i omalovažavanje. Kao značajnu novinu, istakao je uvođenje kaznenih odredbi u Predlog zakona.

Tokom sveobuhvatne i sadržajne rasprave na **53. sjednici**, ukazano je da je Predlog zakona u mnogome izmijenjen u odnosu na Nacrt, kao i da članovi Radne grupe za izradu Nacrta nijesu bili upoznati sa utvrđenim tekstom i da Savjet za brigu o licima sa invaliditetom nije imao mogućnost da raspravlja o predloženim rješenjima prije upućivanja Predloga zakona na Vladu. S obzirom da lica koja treba da budu korisnici predloženog zakona, a koja su bila članovi Radne grupe za njegovu pripremu, nijesu bila informisana o utvrđenom tekstu Predloga, obesmišljen je koncept saradnje i primjene prava, zbog čega je bilo neophodno uspostaviti prethodni partnerski odnos. Na sjednici je istaknuta ocjena predstavnika organizacija koje se bave zaštitom prava lica sa

invaliditetom da Predlog zakona u značajnoj mjeri predviđa lošija rješenja od onih sadržanih u Nacrtu.

Uzimajući u obzir navedeno, kao i nezadovoljstvo lica sa invaliditetom kao krajnjih korisnika na koje se predloženi tekst odnosi, u cilju utvrđivanja kvalitetnog zakona koji će garantovati puno poštovanje prava osoba sa invaliditetom, Odbor je na 53. sjednici donio Zaključak, o kojem je obavijestio Kolegijum Predsjednika Skupštine Crne Gore, u kome je Ministarstvu za ljudska i manjinska prava dao rok od sedam dana tokom kojih će uz konsultacije sa organizacijama koje se bave zaštitom prava osoba sa invaliditetom raditi na poboljšanju teksta Predloga zakona kako bi se, na zadovoljstvo onih čija prava reguliše, unaprijedio, što je trebalo da bude njegova osnovna svrha. Zatraženo je i da se Odboru dostavi mišljenje predstavnika nevladinih organizacija koje se bave zaštitom prava lica sa invaliditetom.

Nakon obavljenih konsultacija između predstavnika Ministarstva za ljudska i manjinska prava, nevladinih organizacija koje se bave zaštitom prava lica sa invaliditetom i članova Radne grupe zadužene za izradu Nacrta zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, **na nastavku 53. sjednice, održanom 17. juna 2015. godine** članovi Odbora za ljudska prava i slobode upoznati su da je u intenzivnoj komunikaciji navedenih subjekata usaglašen veliki broj spornih pitanja i definisani određeni predlozi u cilju poboljšanja teksta Predloga zakona, uvođenjem novih termina i preciziranjem pojedinih već definisanih pojmova, čime je kvalitet Predloga zakona poboljšan.

Ministar za ljudska i manjinska prava dr Suad Numanović je istakao da su, u cilju poboljšanja teksta Predloga zakona, usaglasili veliki broj spornih pitanja, a da određeni predlozi predstavnika nevladinog sektora u ovom trenutku nijesu mogli biti prihvaćeni zbog neusaglašenosti sa već postojećim normama u drugim oblastima. Iskazao je otvorenost za nastavak saradnje.

Predstavnici organizacija koje se bave zaštitom prava lica sa invaliditetom izrazili su zadovoljstvo saradnjom sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava, naglasivši da je prethodnih dana, na tri održana sastanka, u određenoj mjeri usaglašeno poboljšanje postojećih ili dodavanje novih odredbi, čime je kvalitet Predloga zakona poboljšan. Takođe su izrazili zadovoljstvo zbog shvatanja važnosti, ali i spremnosti Ministarstva za unapređenje teksta Predloga zakona. Ocijenili su da je, u što kraćem roku, uz obaveznu konstantnu i blisku saradnju sa predstavnicima organizacija za zaštitu prava osoba sa invaliditetom neophodno uraditi detaljnu analizu propisa u svim oblastima u kojima je ovim Predlogom zakona garantovana zabrana i zaštita od diskriminacije po osnovu invaliditeta, a nakon toga pristupiti izmjenama tih propisa.

Nakon obrazloženja predstavnika predlagača i veoma konstruktivne i sadržajne rasprave u kojoj su članovi Odbora upoznati sa usaglašenim stavovima predstavnika Ministarstva za ljudska i manjinska prava i organizacija koje se bave zaštitom prava osoba sa invaliditetom, **Odbor je jednoglasno** (sa sedam glasova "za") **podržao** Predlog zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom i predlaže Skupštini **da ga usvoji** sa devet Amandmana koje je Odbor podnio:

Amandman I

U članu 2 stav 2 Predloga Zakona, riječ „ograničenjima“ zamjenjuje se riječju „barijerama“.

Amandman II

U članu 3 uvodna rečenica mijenja se i glasi:
„Ovaj zakon se zasniva na sljedećim načelima:” i dalje kako slijedi.

Amandman III

U članu 8 stav 1 tačka 4 mijenja se i glasi:
„4) Brajevo pismo je reljefno pismo za lica s oštećenjem vida;“

Amandman IV

Nakon člana 9 Predloga zakona dodaje se novi član koji glasi:

“Grupisanje Član 10

Diskriminacijom po osnovu invaliditeta smatra se svako grupisanje koje je planirano, sistemsko ili kontinuirano izdvajanje lica ili grupe lica s invaliditetom i njihovo spajanje u jednu ili više grupa u određenoj situaciji, kada se u istoj ili sličnoj situaciji to izdvajanje i spajanje ne vrši sa drugim licem ili grupom lica.”

Dodavanjem novog člana 10 u Predlogu zakona potrebno je izvršiti prenumeraciju članova od člana 10 do člana 34.

Amandman V

U članu 10 stav 1 Predloga zakona poslije riječi „upotrebi“ dodaju se riječi: „i u prostorima i površinama javne namjene“.

U stavu 3 tačka 2 poslije riječi „mobilijara“ dodaju se riječi: „ili pristupačnih toaleta“

U stavu 3 tačka 2 riječ „namijenjenog” zamjenjuje se riječju „namijenjenih”.

Amandman VI

U članu 13 stav 1 Predloga zakona poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„5) povećanje cijene javnih i privatnih dobara i usluga usljed uvećanih troškova neposredno proisteklih iz pružanja javnih i privatnih dobara i usluga licu ili grupi lica sa invaliditetom.“

Amandman VII

U članu 22 stav 1 Predloga zakona dodaje se nova tačka koja glasi:

„1) nepreduzimanje i nesprovođenje mjera zdravstvene zaštite za rano otkrivanje, tretman, rehabilitaciju i rehabilitaciju smetnje u razvoju radi smanjenja stepena invaliditeta.“

Dodavanjem nove tačke 1 potrebno je izvršiti prenumeraciju od tačke 1 do tačke 9.

Amandman VIII

U članu 28 stav 1 Predloga zakona dodaje se nova tačka koja glasi:

“1) izdvoji lice ili grupu lica s invaliditetom i spoji ih u jednu ili više grupa u određenoj situaciji, kada se u istoj ili sličnoj situaciji to izdvajanje i spajanje ne vrši sa drugim licem ili grupom lica. (član 10)” .

Dosadašnja tačka 1 postaje tačka 2.

Poslije dodate tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

“3) poveća cijenu javnih i privatnih dobara i usluga uslijed uvećanih troškova neposredno proisteklih iz pružanja javnih i privatnih dobara i usluga licu ili grupi lica sa invaliditetom (član 14 tačka 5);“

Dosadašnje tačke 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 postaju tačke 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Poslije prenumerisane tačke 10 dodaje se nova tačka koja glasi:

“11) ne preduzme i ne sprovede mjere zdravstvene zaštite za rano otkrivanje, tretman, rehabilitaciju i rehabilitaciju smetnje u razvoju radi smanjenja stepena invaliditeta (član 23 tačka 1);“

Dosadašnje tačke 9,10,11 postaju tačke 12,13,14.

Amandman IX

U članu 29 Predloga zakona poslije riječi “mobilijar” dodaju se riječi: “ili pristupačni toalet” .

Sa Amandmanima Odbora (devet) saglasio se predstavnik predlagača, pa isti, shodno članu 150 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postaju sastavni dio teksta Predloga zakona.

Takođe, povodom razmatranja Predloga zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, Odbor za ljudska prava i slobode je na nastavku 53. sjednice jednoglasno (sa sedam glasova "za"), prihvatio sledeći Zaključak i predlaže Skupštini da ga usvoji:

ZAKLJUČAK:

Obavezuje se Vlada Crne Gore da:

1. uradi analizu svih propisa koji definišu prava osoba s invaliditetom u oblastima koje definiše Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima osoba s invaliditetom, a koje su obuhvaćene i ovim zakonom, i to u oblastima: informacija i elektronskih komunikacija, saobraćaja, samostalnog života i života u zajednici, porodičnih i bračnih odnosa, zatim zakoni koji definišu pravnu, poslovnu i procesnu sposobnost, kao i u oblastima: obrazovanja i stručnog osposobljavanja, zdravstvene zaštite, socijalne i dječije zaštite i adekvatnog životnog standarda i u oblasti političkog i javnog života;
2. u što kraćem roku pripremi predloge izmjena zakona iz oblasti saobraćaja, zdravstvene zaštite i socijalne i dječije zaštite, i
3. u svim fazama izrade navedenih propisa budu uključeni predstavnici organizacija lica sa invaliditetom i Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Snežana Jonica, član Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

dr. *Marko* Duković

